

silne nevarnosti, katerim nasproti bi treba bilo največje edinosti, porazuma in složnosti med posameznimi deželami in narodi prelepega našega cesarstva. A te, žali Bog, še vedno pogrešamo! In to je, kar mislečim avstrijskim domoljubom najbolj trga srce in tare pogum!

Šolsko prašanje pa avstrijski katoličani.

(Konec govora grofa L. Thun-a.)

V. Precej razširjen liberalen list dunajski je nedavno o našem shodu zapisal besede: „katoličani so pač čudni ljudje, obhajajo splošen shod sedaj, ko je naše liberalno postavodajalstvo v cerkvenih zadevah nekoliko obtičalo; bržčas jim je to papež ukazal“. To ni resnično. Sv. oče Pij IX. niso ukazali našega shoda, pač so pa odobrili, pohvalili in blagoslovili namero tistih dunajskih gospodov, ki so shod poklicati sklenoli. Isti list očita nam katoličanom dalje, da kalimo javni mir. Pravi: „mi liberalci smo prenehali z nadaljevanjem liberalnih cerkvenih postav, mirujte torej, čemu dražite ljudi?“. Čudno, liberalci so nam pograbili vse katoliške šole ter jih spremenili v šole, o katerih sedaj večletna skušnja jasno dokazuje, da se mora naša mladina v njih, če tudi po malem, vendar gotovo razkristijaniti; in če se sedaj temu po dolžnosti upiramo, nam še smelo ugovarjajo rekoč: „čemu kalite mir?“. No, kosmati volk je tudi nekokrat grajal ovce, ki je precej niže od njega vodo iz potoka pila, ter se njej zarežal: zakaj mi vodo kališ? Sicer pa bodi liberalcem, naj posnemajo volka, nas katoličane ni nikakor volja posnemati ovce, nečemo se dati od liberalcev raztrgati in požreti. Katoličani se zavedamo svojih pravic, kedar se pripravljamo na obrambo; žali Bog, da smo z tem le predolgo odlagali. Vkljub temu nas pa navdaja trdno prepričanje, da bo tudi brezverskemu, posilnemu šolstvu ob svojem času odklenkalo. Kakor je hvalisanemu gospodarstvenskemu razcvetu sledil strašanski polom (Krach), tako stoji sedanjemu šolstvu celó blizu za petami — šolski polom ali „Schulkraach“. Šolski polom je neizogiben; (burno priznavanje in dobro-klici). Točno zato, ker liberalci že sami čutijo propad svojega šolstva, čenijo nas zveste katoličane kot rovarje in nepokojneže, kedar se poganjamo za svoje pravice ter hočemo izpolniti svojo dolžnost in zabraniti, da ne propadejo slednje moralne podpore javnega reda in cesarskega prestola. Če nam še kmetijske ljudi potegnejo za novošegnim verskim dvomivanjem in omahovanjem, če še ti zgubijo vero v Boga, tedaj bodo trdno zaupanje in vero zgubili še v marsikaj druga. Stotine let staro avstrijsko domoljubje na kmetih se bo porušilo in tedaj gorje za Avstrijo! (Tako jest, res je!). Šolski polom ne bo izostal, toda pospešilo ga bo ali odložilo edino le obnašanje katoliškega prebivalstva samega. Lanjsko poletje sem se nekaj časa mudil na visokih pla-

ninah tirolskih ter sem se ondi močno razveseljeval nad ponižno pa vseskozi krepko in gorečo pobožnostjo tamošnjih prebivalcev, zlasti ob nedeljah in praznikih. Bila je ravno angeljska nedelja in v farni cerkvi zbrano mnogo ljudi, ki so kaj pazljivo poslušali besede sv. evangelija: „in Gospod je djal: kdor bo pohujšal enega izmed teh malih, ki verujejo v me, temu je boljše, da se mu obesi na njegov vrat mlinski kamen in potopi v globočino morja“. Mene so te besede kar presunole. Sedaj pak morajo naše oči gledati, kako na tisoče, da, na stotisoče vernih starišev verni otroci zahajajo v šole pa ondi pogosto trpijo neizmerno pohujšanje. Nehoté se človeku vrinjavljajo tukaj misli: ali ne zadevujejo tudi nas, ki v takih razmerah roke križem držimo, grozivne besede, katere je Gospod izrekel črez one, ki malim pohujšanje dajejo? Ko bi naše katoliško prebivalstvo vse to resno prevdario in se prepričalo, kaj denešnje šolske razmere pomenijo, kam nas dopeljati morajo, tedaj mislim, da bi se v istem trenutku pričel šolski polom; to pa ne samo zavolj velikih šolskih stroškov in bremen, pod katerimi skoro omagujemo, ampak zavolj višjih vzrokov, ker nam take šolske razmere vest pred Bogom obtežujejo, ako še jih dalje trpimo. Jaz sem z svojo besedo pri koncu. Omenim še le prelepe navade pri družbi sv. Mihaela, ki je sklicanje našega shoda povzročila. Vrla družba ima namreč to navado, da jeni odborniki svoje seje začnejo in sklepajo z molitvijo: daj nam, prosimo te, o Gospod, svojo milost, da ž njeno pomočjo, kar smo kot potrebno storiti spoznali, vselej srečno izvršimo po Gospodu našem, Jezusu Kristusu. „Amen“ pak, dragi poslušalci, naj postavijo avstrijski katoličani z tem, da se naših denešnjih sklepov marljivo popredujejo in v djanskem sodelovanju pripomogajo, da naš shod za željenega sadu obilo obrodi. (Živijo in slava klici, in ploskanje z rokami.)

Gospodarske stvari.

Kompost ali mešani gnoj.

II. Jedna naj imenitnejših kompostnih primenin je pepel, ki ima dvojno vrednost v sebi, prvič ima imenitne gnojivne snovi, kakor kalijeve soli, potovi pepel in fosforovokisle prstenine, po čem kompost bogatejši redivnih snovi postane, razun tega pa ima tudi še to lastnost, da težko razkrojljive snovi razkroja, pepel je razkrojilo za nje. Zato ga radi primešamo kostem, dlakovinam, perju in usnjarskim odpadkom. Pepel iz drv listn-ga lesa je največ vreden, oni od šote, rujavega in črnega in sploh vsakega premoga je manjših moči, ker ima le malo kalija in fosfora v sebi. Tudi glen in grez iz ribnikov, potokov in jarkov se more v kompost porabiti. Ker ima pa glen in grez dostikrat škodljive snovi v sebi, ga je naj-

bolje z žganim apnom ali laporjem pomešati in večkrat premetati, da se železni oksidacij, ki na rastlinsko življenje škodljivo deluje, v železni oksid spreobrne, zato se mora delj časa na zraku ležati pustiti. Prav porabno za napravljjanje komposta je meso erknjenih živali. Predno se na kompostni kup dene, se v žveplenokisli vodi kuha, maščoba, ker je za gnoj brez vrednosti, posname in juha za polivanje kompostnega kupa porabi. Kubano meso se potem z malcem pomeša in v manjšem kompostnem kupu posebej vloži. Taka mrhovina se da tudi nekuhana porabiti, toda se mora prej na male kosce razsekati, ker meso, če se v prevelikih kosih v kompostni kup spravi, predolgo ne zgnije, dokler se more za gnojenje porabiti. Skusilo se je z dvema tri mesece starima svinjama, ki ste bile poginile, prva se je cela, kakoršna je bila, v kompostni kup zagrebla, druga pa na male kosce razsekala in v drugi kompostni kup na raznih mestih zakopala. Ona, ki se je cela zakopala bila, se je morala po dveh letih ležanju izkopati in razkosati in še le v tretjem letu se je mogla z drugim kompostom vred razvoziti, med tem ko so kosi druge svinje tako naglo zgnjili, da se po jednoletnem ležanju v kompostnem kupu meseni deli že več spoznati niso mogli. Roženo rezje, usnjarski odpadki, perje, ščetine, dlaka so zaradi mnogega gujilca posebno velike vrednosti; ker so pa težko razkrojljive, se mora z njimi na posebni način ravnati; ta pa obstoji v tem, da se kolikor mogoče na drobno zdrobe in potem z snovmi pomešajo, ki razkrojitev pospešujejo, z prstjo pokrijejo in z gnojnico pridno zalivajo. Tudi kosti so dobre za napravo komposta. Ko bi se pa naravnost ko take, kakoršne so, za mešanec porabiti hotele, bi morale leta in leta na kupu ležati, predno bi se z njimi gnojiti moglo; zato se morajo, da so prej za gnojenje godne, raztolči in razpehati v drobne kosce ali pa prej v vodi kuhati, kateri so se nekteri odstotki žveplene kisline primešali. Na kompostnem kupu se pa z njimi ravno tako ravna, kakor z vsemi težko razkrojljivimi kompostnimi tvarinami. Dalje se dajo hlevni gnoj, perutninski gnoj in človeški izločki za napravo komposta porabiti. Perutninski gnoj in človeški izločki se morajo posebno skrbno nabirati, ker imajo največ gnojivnih moči v sebi. Če so v straniščih sodi na kolesih ali zaboji na kolesih, ki se dajo, ko so enkrat polni, kakor samokolnice iz stranišč potegniti in na kompostni kup zavleči in tam izprazniti, tedaj poraba človeških izločkov za napravljjanje komposta ni ravno preveč težavna in zoperna, če tudi nabiranje in delo z takimi tvarinami zlasti za nekaj bolj občutljiv nos ni kaj prijetno delo. Vendar bi se kmetovavec po ti neprijetnosti ne bi smel ostrašiti dati od porabe tega nad vse izvrstnega gnojiva. Smrad se da na razne načine zmanjšati, posebno če se prej nekaj karbolove kisline v stranišče vlije.

O zavarovanju proti ognju.

(Svojim krajanom na razmišljanje spisal Jožef Žitek, profesor v Ptuj.)

IV. Drug drugemu v nevolji pomagati je na krščanski ljubezni vsajena krasna lastnost. Ali ni zadosti vzajemno si obečati: mi prebivalci gornje-radgonskega okraja imamo pošteno voljo v nesreči proti ognju vselaj zvesto si pomagati, ampak treba je tudi, premisliti, da se zamore prigoditi, ka bo to medsebojno pomaganje pri najpoštenejši volji in pri najsilnejšem napinjanju ogromne težkoče delalo in celemu okraju krvave rane zadelo. Govoril sem o tej reči lani z ednim v gospodarstvu izurjenim gospodom iz gornje-radgonskega okraja, ki je pred nekimi leti tudi za domačo zavarovalnico zavzet bil, in ta mi je pri tej priliki rekel: „nachdem ich die Sache gründlicher erwogen hatte, kam ich zur Ueberzeugung, dass dieses die einfachste Weise wäre, den Bezirk zu Grunde zu richten“. To je: ko sem to reč bolj na tanko prevdaril, osvedočil sem se, ka bi se z tem celi okraj najlože na boben spraviti mogel. In ni preveč povedal. Prav rad verujem, da bi se zato, ker bi se pri vsakem poedinem požaru vsem vkup vžep segalo, bolj zvesto gasiti pomagalo, kakor se zdaj navadno godi; kajti več ko polovica jih samo zijat prileti in marsikteri celo z nameroj, če bi se pri tej priliki morebiti kaj „gorsbraniti“ dalo. Živo še se spominjam dne 26. sept. 1861., ko je pri mojem prijatelju g. Vaupotiču v Rihtarovcih gorelo. „Kaj tu samo zijate in nič ne pomagajte braniti?“ „V... , ven nesen na tabrih“ odsekal se mi je viničarski gospod. Krepkejša in zvestejša pomoč pri gasitvi pa je tudi edino, kar bi domača zavarovalnica morebiti z seboj prinesla.

„Zakaj pa imajo po drugih deželah take zavarovalnice, na Ogorskem celo poedine vesnice“, rekel bo znabiti kak prijatelj takega domačega društva? Na to odgovorim: taka društva so bila prav dobra za ono vreme, dokler ni bilo obširnejših in z večjim kapitalom osnovanih; ali odkar so oživele zavarovalnice, ki cele dežele obsegajo, propadajo one male poredoma in sicer zato, ker vsak raje pristopi h takemu društvu, gder je zavolj večje razširjenosti manje plačila in zaradi mnogih milijonov premoženja večja varnost. Na Moravskem in v Šleziji, gder jih je precej bilo, so že vse take zavarovalnice propale. V gornji Avstriji še en par životari, ali tudi tam v Lincu je pred nedavnim tako društvo z imenom „Prometej“ konec vzelo in za njim začinjajo že ostale šila in kopita pobirati. Drugi pravi: „mi bomo se v tem „dolbeksali“ tak da bodo en čas eni račune v rokah imeli, potem pa, kedar bo te še težko stalo, opet drugi“. To bi bilo vse prav, ko bi se k temu razve popolne zanesljivosti druga ne trebalo, kakor samo znati napisati, kar se je prejelo in kar izdalo. Tretji povdarja: „Ja! gospodom, njim se že hitro škoda povrne, mi pa moramo Bog vé kako dolgo čakati,

prej kakor kaki krajcar dobimo". Na to rečem, da si je oškodovani največkrat sam kriv, če to mudno gre in če se kaj zavira in mota, ne pa zavarovalnica, koja še hvalevredno skrbi, da pogorelcu hitro pomaga. Da je to res, videlo bo se iz sledečega primera. Pongrei pri Cirkovicah pogoreli so lani 3. oktobra; 5. okt. je zavarovalnica za ednega izvedela, da je pogorel in je 7. okt. odposlala svojega uradnika, naj škodo pregledne in opiše. Ko ta v Pongree pride, ne more se dosti začuditi, ko mesto ednega najde 13 pri gračkoj zavarovanih pogorelcev. Osmega bila je nedelja, 9., 10., 11. okt. imel je uradnik popolnem posla z pregledovanjem in zapisovanjem škode, in že 15. okt. sklenolo se je, da pogorelci dobijo 11.225 fl. 65 kr. odškodovanja, samo naj pošljejo pobotnice in spričevala, da si niso sami nesreče krivi. Tako spričevalo se namreč od vsakega zahteva bodi si kdorkoli; 2. novembra, tedaj še le 18 dni potem priroma 10 pobotnic in spričeval k zavarovalnici in že čez 24 ur odposlala je ta za onih deset pogorelcev 9609 fl. 91 kr. Kdo se je tukaj paščil in kaj ne? In tako se tudi indi godi. — Ako je pogorelec kakoj hranilnici kaj dolžen, mora poprej dobiti dovoljenje, da sme denarje iz zavarovalnice vzdignoti. Ta neizbegljiva okolnost v izplačevanju škode pač pogorelee po nedolžnem navadno mudi. Tako je tudi bilo pri 2 Pongrčih. Hranilnično prizvoljenje, da se njima denarji dati smejo, dobila je zavarovalnica še le 15. novembra in že 16. je tudi za ta 2 odposlala 1765 fl. 74 kr. Kdor nima na poslopje vknjiženega dolga, pri onem take zamude ni. Največje neprilike v tej reči dela pa lastna neskrbljivost. Da se mora premija naprej in sicer popolnoma plačati, to vsaki dobro zna, drugače po §. 2 pravil nima pravice do odškodovanja. Ali več je takih, ki itak tega ne storijo, k čemur so se z pristopom sami zavezali. Kdor je platil samo polovico premije, ta tudi nima pravice več odškodovanja zahtevati, kakor samo polovico, kdor tretji del, samo tretjino i. t. d. In tako je prav. Komur pa to ni po volji in kdor se neče reda držati, na kojega se je z pristopom zavezal, ta raji naj ne pristopi, saj ga nikdo na to ne sili!

(Dalje prihodnjič.)

Sejmovi. 15. dec. sv. Križ pri Slatini, Radazgaves; 19. dec. Ljutomer, Teharje.

Dopisi.

Iz Maribora. Kdor se za naše razmere briga, ta utegne brž zapaziti, da v mestnem zastopu že več let gospoduje pešica izbranih gospodov, ki vedno drug drugega izvoljavljejo po znanih besedah: Abraham je rodil Izaka, Izak je rodil Jakoba, Jakob je rodil Juda in njegove brate. Kdor ni v številu izvoljenih bratov, ta ne pride v mestni zastop. Le redko kedaj zamore kdo trdno vrsto

izvoljenih predreti, to pa tedaj, kedar se ti gospodje med seboj spró. Tako se je zgodilo pri slednjih volitvah. Znani bukvar g. Leirer bil je za častnega mestjana sprejet in so mu njegovi prijatelji v kazini na predvečer pred volitvami napravili „banket“, pri katerem mu je baron Ferdinand Rast čestital z precej brgljasto nemško pesmico, katero je sam kot pesnik „Hilarins“, skoval. Bili so vsi židane volje in so se nadjali, da bode ta obadva gospoda: Leirer namreč in baron F. Rast, drugi den izvoljena od 587 volivcev III. razreda. Toda, kakor Nemci pravijo, imela sta „smolo“ in bila „popolnem na glavo potolčena“. Sicer je prvih 17 volivcev dalo jima svoje glase, toda ko so njuni nasprotniki pičlo vdeleženje volivcev zvedeli, so takoj prignali 20 črevljarjev. Ti so enoglasno izvolili Wohlschlagerja in barona Maksa Rasta, una priporočanca pa grdo zvrgli. Volilnemu junaštvu dvajseterih „političnih šuštarjev“ se je vse mesto smejalo. Pravijo, da so se črevljarji tudi tako znositi hotli, ker so nedavno zaradi zaostale pridobninske dače (Erwerbssteuer) bili kaznovani, vsaki za 2 fl. Uboga zvrženca sta bila potem od boljše vredjenih prijateljev v II. in I. redu izvoljena. — V petek je kovaški pomagač, Ferdinand E. iz gornje Polskave, oženjeno natakaričo Apolonijo Schönleibel v Melju zaradi ljubosumnosti 7krat z nožem prebodel; reva je v smrtni nevarnosti, svojemu tekmeču Ludviku Kaiserju je pa poprej desno oko izbil. Isti den se je 70leten berač žganja napil in je potem v Dravo skočil in utonil.

Iz Ptujja. V zadnjo štev. „Gosp.“ vrinila se nam je neljuba pomota. Ne: „2 minorita“ ampak 2 mirovnika ali penzionista bi imelo stati. Čč. oo. minoritov je bilo pri sprevedu 12 t. j. vsi, kolikor jih je v naši škofiji. Iz narodnih krogov ptujskega volilnega okraja poizvedamo, da se bode ondi enoglasno priporočal naš vrli dosedanji poslanec in dež. odbornik g. **Mihael Herman**. Tako je prav, in prepričani smo, da „Slov. Gosp.“ tudi nobene druge kandidate podpiral ne bo. Boljšega zastopnika za tu ni mogoče najti! Žali Bog! da nimamo več takih možev, kakoršen je naš Herman. Že vsak poskus, iskati drugega poslanca, bil bi sramotiven za našo narodno politiko.

Iz celjske okolice. (Teharski berič) bo postal menda dopisnik „Slov. Gosp.“. On je v Teharjih vse: župan, svetovalec in odbornik. Nobenemu ni treba nič misliti, nič pisati, ali v srejskih zadevah kaj storiti; to stori berič vse. On je pa tudi izvrsten svetovalec v raznih zadevah. Ko so začeli govoriti in postavje delati, da bode bernja duhovnikov, učiteljev in cerkvenikov odpravljena, je hitro nagovarjal ljudi, naj nikomur nič ne dajo, rekoč: to bomo vse „doljspravili“, ker becirksvretenga je že švarengo ven dala, da se bojo take postavje naredile, da se bo to vse na štibro vrglo“. Le eden posestnik teharski mu je šel na led in tamšnjemu cerkveniku že 7 let pisano bernjo na dolg ostal, rekoč, da on ne pozna tistih postav, da bi

prej kakor kaki krajcar dobimo". Na to rečem, da si je oškodovani največkrat sam kriv, če to mudno gre in če se kaj zavira in mota, ne pa zavarovalnica, koja še hvalevredno skrbi, da pogorelcu hitro pomaga. Da je to res, videlo bo se iz sledečega primera. Pongrei pri Cirkovicah pogoreli so lani 3. oktobra; 5. okt. je zavarovalnica za ednega izvedela, da je pogorel in je 7. okt. odposlala svojega uradnika, naj škodo pregledne in opiše. Ko ta v Pongree pride, ne more se dosti začuditi, ko mesto ednega najde 13 pri gračkoj zavarovanih pogorelcev. Osmega bila je nedelja, 9., 10., 11. okt. imel je uradnik popolnem posla z pregledovanjem in zapisovanjem škode, in že 15. okt. sklenolo se je, da pogorelci dobijo 11.225 fl. 65 kr. odškodovanja, samo naj pošljejo pobotnice in spričevala, da si niso sami nesreče krivi. Tako spričevalo se namreč od vsakega zahteva bodi si kdorkoli; 2. novembra, tedaj še le 18 dni potem priroma 10 pobotnic in spričeval k zavarovalnici in že čez 24 ur odposlala je ta za onih deset pogorelcev 9609 fl. 91 kr. Kdo se je tukaj paščil in kaj ne? In tako se tudi indi godi. — Ako je pogorelec kakoj hranilnici kaj dolžen, mora poprej dobiti dovoljenje, da sme denarje iz zavarovalnice vzdignoti. Ta neizbegljiva okolnost v izplačevanju škode pač pogorelee po nedolžnem navadno mudi. Tako je tudi bilo pri 2 Pongrčih. Hranilnično prizvoljenje, da se njima denarji dati smejo, dobila je zavarovalnica še le 15. novembra in že 16. je tudi za ta 2 odposlala 1765 fl. 74 kr. Kdor nima na poslopje vknjiženega dolga, pri onem take zamude ni. Največje neprilike v tej reči dela pa lastna neskrbljivost. Da se mora premija naprej in sicer popolnoma plačati, to vsaki dobro zna, drugače po §. 2 pravil nima pravice do odškodovanja. Ali več je takih, ki itak tega ne storijo, k čemur so se z pristopom sami zavezali. Kdor je platil samo polovico premije, ta tudi nima pravice več odškodovanja zahtevati, kakor samo polovico, kdor tretji del, samo tretjino i. t. d. In tako je prav. Komur pa to ni po volji in kdor se neče reda držati, na kojega se je z pristopom zavezal, ta raji naj ne pristopi, saj ga nikdo na to ne sili!

(Dalje prihodnjič.)

Sejmovi. 15. dec. sv. Križ pri Slatini, Radazgaves; 19. dec. Ljutomer, Teharje.

Dopisi.

Iz Maribora. Kdor se za naše razmere briga, ta utegne brž zapaziti, da v mestnem zastopu že več let gospoduje pešica izbranih gospodov, ki vedno drug drugega izvoljavljejo po znanih besedah: Abraham je rodil Izaka, Izak je rodil Jakoba, Jakob je rodil Juda in njegove brate. Kdor ni v številu izvoljenih bratov, ta ne pride v mestni zastop. Le redko kedaj zamore kdo trdno vrsto

izvoljenih predreti, to pa tedaj, kedar se ti gospodje med seboj spró. Tako se je zgodilo pri slednjih volitvah. Znani bukvar g. Leirer bil je za častnega mestjana sprejet in so mu njegovi prijatelji v kazini na predvečer pred volitvami napravili „banket“, pri katerem mu je baron Ferdinand Rast čestital z precej brgljasto nemško pesmico, katero je sam kot pesnik „Hilarins“, skoval. Bili so vsi židane volje in so se nadjali, da bode ta obadva gospoda: Leirer namreč in baron F. Rast, drugi den izvoljena od 587 volivcev III. razreda. Toda, kakor Nemci pravijo, imela sta „smolo“ in bila „popolnem na glavo potolčena“. Sicer je prvih 17 volivcev dalo jima svoje glase, toda ko so njuni nasprotniki pičlo vdeleženje volivcev zvedeli, so takoj prignali 20 črevljarjev. Ti so enoglasno izvolili Wohlschlagerja in barona Maksa Rasta, una priporočanca pa grdo zvrgli. Volilnemu junaštvu dvajseterih „političnih šuštarjev“ se je vse mesto smejalo. Pravijo, da so se črevljarji tudi tako znositi hotli, ker so nedavno zaradi zaostale pridobninske dače (Erwerbssteuer) bili kaznovani, vsaki za 2 fl. Uboga zvrženca sta bila potem od boljše vredjenih prijateljev v II. in I. redu izvoljena. — V petek je kovaški pomagač, Ferdinand E. iz gornje Polskave, oženjeno natakaričo Apolonijo Schönleibel v Melju zaradi ljubosumnosti 7krat z nožem prebodel; reva je v smrtni nevarnosti, svojemu tekmeču Ludviku Kaiserju je pa poprej desno oko izbil. Isti den se je 70leten berač žganja napil in je potem v Dravo skočil in utonil.

Iz Ptujja. V zadnjo štev. „Gosp.“ vrinila se nam je neljuba pomota. Ne: „2 minorita“ ampak 2 mirovnika ali penzionista bi imelo stati. Čč. oo. minoritov je bilo pri sprevodu 12 t. j. vsi, kolikor jih je v naši škofiji. Iz narodnih krogov ptujskega volilnega okraja poizvedamo, da se bode ondi enoglasno priporočal naš vrli dosedanji poslanec in dež. odbornik g. **Mihael Herman**. Tako je prav, in prepričani smo, da „Slov. Gosp.“ tudi nobene druge kandidate podpiral ne bo. Boljšega zastopnika za tu ni mogoče najti! Žali Bog! da nimamo več takih možev, kakoršen je naš Herman. Že vsak poskus, iskati drugega poslanca, bil bi sramotiven za našo narodno politiko.

Iz celjske okolice. (Teharski berič) bo postal menda dopisnik „Slov. Gosp.“. On je v Teharjih vse: župan, svetovalec in odbornik. Nobenemu ni treba nič misliti, nič pisati, ali v srejskih zadevah kaj storiti; to stori berič vse. On je pa tudi izvrsten svetovalec v raznih zadevah. Ko so začeli govoriti in postavje delati, da bode bernja duhovnikov, učiteljev in cerkvenikov odpravljena, je hitro nagovarjal ljudi, naj nikomur nič ne dajo, rekoč: to bomo vse „doljspravili“, ker becirksvretenga je že švarengo ven dala, da se bojo take postavje naredile, da se bo to vse na štibro vrglo“. Le eden posestnik teharski mu je šel na led in tamšnjemu cerkveniku že 7 let pisano bernjo na dolg ostal, rekoč, da on ne pozna tistih postav, da bi

se morala bernja dajati. Ko je letos mežnar po svojo bernjo k njemu prišel, mu je, namesto pšenice v žakelj ponujal fige pod nos. Ker pa nobeden drugih posestnikov takih pridelkov za bernjo ne daje, jih tudi mežnar ne more vzeti, ampak se pritoži pri gosposki. Kaj se zgodi? Tisti teharski berič, ki je ljudi prigovarjal bernje ne dajati, je moral posestnika, ki je hotel fige namesto pšenice dati, za mežnarja dolžno bernjo rubiti. Ali ni teharski berič „g'scheit“ glava!

Iz Zatoličke vasi na dravskem polju. Minolo je že več kakor 100 let od tistega časa, ko je v naši vasi stala mala cerkvice sv. Jakoba. Ta cerkvice je po nemarnosti kmetov propala. Gospodi, še tedaj na Ebensfeldski grajščini stanujoči, so kmete opominjali naj cerkvico popravijo, ali naj pustijo, da njo gospodi podrejo, in kamenje in opeke za svoje druge stavbe porabijo, kar se je tudi res zgodilo. Na prostoru cerkvice je potem vzrasla velika lipa, prelepo in ljubljeno slovensko drevo. Stari možje so pravili, ka je lipa ravno tam stala, kder je bil nekdaž altar sv. Jakoba. Pobožni vnuki dajo vsled tega na lipo pripneti blagoslovljeno božjo martro ali sv. križ. Sedanji naši kmeti so pa sklenoli lipo posekati in na tistem prostoru lep križ ali pa kapelo pozidati. Že je preteklo 9 let, kar so lipo posekali in jo prodali enemu posestniku za 10 fl. Ta posestnik je najprvle božjo podobo doli iztrgal ter jo na svisli svoje potuknjene kočee obesil, kder še zdaj za eno roko visi, kapela pa še sedaj ne stoji na taistem prostoru. Mesca 28. listopada smo imeli skupno večerjo; pripravili smo tudi 140 litrov dobre vinske kapljice; pred večerjo so še nekaj molili, po večerji so se pa rotili, preklinjali po nemški in slovenski, šipe na oknih pobijali, polne glaže vina po hši metali, naposled pridejo pogovori do še ne postavljene kapele in sedaj je bilo tako vrezavanje po zimi, kakor da bi že res kamnoseki pripravljali kamenje za kapelo. Drugi den je pa bilo vse zopet pozabljeno in bržčas za eno leto odloženo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Volilno gibanje zastran bližnjih volitev v deželni zbor štajerski začelo se je tudi za ptujski volilni okraj; včeraj se je zbralo v Ptujju več narodnjakov v pogovor in porazum. — Istrijanski deželni zbor je na 27. dec. sklican v Poreč na zborovanje, kranjskega pa še ministri niso dali sklicati, čeravno je že več mesecev prešlo od zadnjih volitev. — Svetli cesar pridejo te dni v Beč, cesarica pa se koncem meseca odpelja v Angleško na lisičji lov, cesarjevič Rudolf jo bo spremljal, toda ne pojde lisič lovit, ampak ogle-dotav angleškega brodovja; potem se poda v zlato Prago, kder več časa ostane. — Državni zbor večno zboruje pa strašno mudno dela, ogerski ravno tako,

kakor naš, in zato se bo vse, kar zadeva kup-čijske pogodbe z tujimi državami, potem nagodbo z Ogersko, pobiranje davkov, nastavljanje državnih stroškov, ostalo pri starem začasno ali „provizorično“ do konca marca 1878. — Delavci v Beču ali Dunaju so sklicali velik zbor, pri katerem so ostro razgovarjali se o državnih poslancih in sploh o liberalnem gospodstvu. Rekli so, ka merodajni gospodje nimajo ne volje, ne razuma pa tudi resnobnosti ne, da bi ljudstvu pomagali v gmotnih in duševnih zadevah; dalje, ka bodo nove colninske tarife za kavo, cukar, čaj, rajž, petrolej itd. delajočemu ljudstvu potrebne reči podražale in tako točno najubožniše prebivalstvo najbolj občutljivo zadevale. Delavci so čudno pametno govorili, še bolj čudno pa je bilo to, da je državni zastopnik ves čas zborovanja tihó sedel in ljudem dal popolno svobodo besede. To je res hvale vredna in do sedaj v takih rečeh redka prikazen! — Hrvatski poslanci v Budimpeštu zahtevajo, da se vojna Krajina združi z Hrvatsko, če ne, pripravljeni so iz ogerskega zbora izstopiti. Vrlo uredovani „Pučki prijatelj“ v Varaždinu je prenehal izhajati, ker ni našel potrebne podpore. To je obžalovanja vredno.

Vnanje države. Ruski listi odgovarjajo evropskim turkoljubom čedalje bolj ostrimi pogodbami miru z Turčijo: zahtevajo namreč vso Armenijo, svobodo Srbije in Rumunije, krščanske poglavarje v Bolgariji, Bosniji in Hercegovini, 1200 milijonov rubljev vojne odškodnine in zasedanje Carigrada in vseh turških trdnjav, dokler Turk vsega ne izplača. Turkoljubi so vsled takih ruskih odgovorov močno žalostni in pobiti. Veliki knez Vladimir, sin ruskega carja, dobil je novorojenega sina, po imenu: Boris. Ruski car ima sedaj 4 sine, 7 vnukov, ruska carska rodbina pa skup 23 velikih knezov in 18 velikih kneginj. — V Nemčiji začeli so močno tožiti o Judih, ki se ondi jako množijo in skoro samim oderuštrom bogatijo. — Sv. oče Pij IX. so slišali, kako so jih liberalni listi zopet na smrtno posteljo polagali. Zato so nekim Francozem, ki so jih prišli obiskovat, djali: povejte doma, da papež sicer nima svojih nog (zdravih), da pa še ima svojo glavo. — Italijanski poslanci so odpravili smrtno kazen. — Francoski republikanci bi radi napravili revolucijo, se pa ne upajo prav, ker vojaki trdno z Mak-Mahonom držé. — Angleški minister Derby je rekel, da Anglija ne pojde zaradi Turčije v boj zoper Ruse, dokler ti ne grabijo po Carigradu ali Sueškim kanalu, po katerem imajo Angleži najkrajšo pot v Indijo. Srbski knez Milan je 2. dec. vojake v Belgradu nagovoril, naj pojdejo brabro v boj, letos bodo bolj srečni, kakor lani, ker imajo mogočnega zaveznika Rusa. Novi srbsko-turški boj je tedaj gotov.

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

V Armeniji je zemljo pokril debel sneg in ovira hitro spravljjanje 280 kanonov iz Karsa v